

KBLS vidusskolas vēstures seminārs - Vecā druka

Vārds: _____

2017. gada 9. decembris

1. Izlasi sekojošo tekstu (no grāmatas "Pavārniecības māksla", izdota 1927. gadā) vecā drukā.

Preekſchwahrds.

Schis grahmataš pirmais isdewumš isnahza 1903. g. ſem noſaufuma „Mahjſaimneezibas un pawahru mahſſla“. 1904. g. bij jaiſdod otrs isdewumš ar krahſoteem peelikumeem, kaš ſaturu labaki paſkaidroja. 1907. g. isnahza ſtipri papildinatš trefchais isdewumš. Tad 1914. g. wajaſdſeja isnahſt zeturtajam isdewumam, un 32 drukāš loſſneš no „Pawahrneezibas mahſſlaš“ jau bija eeſpeeſtaš, kaš karſch pahrttrauza Ernſta Plates firmāš darbibu. Burti tiſa aiſweſti uſ Kreewiju. Tahlata eeſpeeſchana wareja notikt tiſai pehž kara, 1920. g., pee kam mahjſaimneezibas daļa bija pawiſam jaatlaiſch.

Schis isdewumš nu isnahſ Waltera un Rapāš atziju ſabee-dribā un teeſ eeſpeeſtš taiſni tahdš pat, kā eeſpreekſchejaiš, tiſai kara rezeptu weetā, kaš mumš tagad maſaſ no ſwara — nahſ apſkats par ſinatneš panahſtumeem jaunatā laiſā, kaš ſaſneegtš uſturaš weelu pehtiſchanā, par uſturaš papildweelam witamineem un kaš ſewiſchki eeſwehrojāmš pee ehdeenu ſagatawoſchanaš.

Sinatneeku pehtijumi dod plaſchaš iſredſeš uſ labatu nahſſotni, zaur noderigi ſaſtahditu un pareiſi ſagatawotu uſturu, kā aiſſargu pret ſlimibam. Schini isdewumā no 28.—34. lap. p. uſturaš lihdsſeklu zenāš paleeſ tahdaš pat, kašdaš Rigā bija preekſch kara — tāš war aprehķinat pehž katreiſejām tirguš zenam — bet ſche waram redſet wehſturikſto gaheenu, redſet to, kašdaš bija zenāš uſturaš lihdsſekleem preekſch paſauleš kara.

2. Lietojot tekstu iepriekšējā lapaspusē, burtiem blakus pieraksti to moderno latviešu formu. Izņemts no 1787. gadā izdotās grāmatas "Bildu abice".

